

СПОРТИВНИЙ РОДОВІД

SPORTS RODOVID

№ 1

Зміст

I. Україна

Карпатська Україна на шляху до олімпійського Гельсінкі

II. Діаспора

Об'єднані спортом – УСЦАК: першопочаток

СКВУ на олімпійському шляху

СУМ у боротьбі за олімпійську самостійність України: 1972 рік

Сильний духом, тілом та вірою – Борис Гудзяк та родинні спортові традиції

III. Світ

Ігри, що не відбулись: черга організувати олімпійські ігри 1940 року була довгою...

Карпатська Україна на шляху до олімпійського Гельсінкі

Промовисто про участь українців в Іграх XII Олімпіади наголосив автор статті «Олімпійська ідея та українці». Він запитує «Чи проспимо і XII Олімпіяду?». Дійсно

актуальне питання! Але ж хто автор, який підписав статтю М. М. Можемо потвердити, що автором є Микола Масюкевич (1899 – 1970, походив із Київщини, керівник Центрального союзу українського студентства (1924 – 1925 рр.), діяч українського сокілства в еміграції, редактор часопису «Український сокіл» (Прага, Чехословаччина), бібліотекар Українського наукового інституту (Берлін, Німеччина), доктор, який неодноразово закликав до українців у справі участі в олімпійському русі. Він же був свідком Ігор XI Олімпіади в Берліні (Німеччина). Ось як він пише про роль Олімпійських ігор у ідентифікації міжнародною спільнотою націй та їх перспектив політичного, культурного, соціального державотворення: «Чергова Олімпіада має відбутися в 1940 році в Токіо. Японці святкуватимуть саме тоді 2600-ліття існування своєї держави. Тому вони підготовляють токійську Олімпіяду так, аби вона була гідна старого, великого, великодержавного, амбітного, здатного і працюючого народу... Особливо численну участь в XII. Олімпіяді вже заповідають американці, канадійці, філіппінці, турки та ін... Для українців в сучасній добі повстають при кожному більшому й меншому починові такі надзвичайні перешкоди, яких напевно не мають напр. ні індійці, ні філіппінці, ані навіть... абіссінці. 9/10 української нації не сміють в сучасній добі не тільки виявляти себе – як українці або навіть просто як люди – на зовні і на своїй власній землі, але навіть не мають змоги бодай на коротку добу отямитись від голоду, страху, мук і пониження. Але є ще в нас, хвалити Бога, частина української нації, яка вже не раз мусіла брати на себе завдання цілоти. Серед цієї частини української нації, а саме в найбільш свідомих у національному відношенні її середовищах – повстали і розвиваються українські почини в галузі національно-фізичновиховної самодіяльності... Чи розуміють наші краєві фізичновиховні діячі вийти на ширший шлях тіло виховної праці у всенаціональному масштабі?... Чи запалить Олімпійська ідея – прагнення до

вдосконалення – і тих, що дотепер були байдужими до справи перевиховання і зміцнення українського народу? Чи може проспимо і XII Олімпіяду?

Іван Боберський

Примітно, що Іван Боберський також наголошував на потребі українців бути в олімпійській сім'ї з перспективою участі в Іграх XII Олімпіади 1940 р. Він писав наступне: «Українці в Європі здобувають олімпійську золоту медалью закупом землі під український стадіон. Тому участь в олімпійських змаганнях в японській державі мають полагодити українці на Далекому Сході (...). Живе їх там чимало! Українці в Харбіні повинні утворити комітет, який вживе всіх заходів, щоб оснувати «Всеукраїнський Олімпійський Комітет». Цей комітет порозуміється з Японським Олімпійським

Комітетом, підготує та переведе в діло участь українських змагунів в XII Олімпіяді. До роботи треба взятись негайно, бо XII Олімпіада збирає молодь інших народів уже за чотири роки, не за 4 мільйони літ! «Всеукраїнський Олімпійський Комітет» на Далекому Сході може зібрати українських змагунів, щоби заступати руханку і спорт 45 мільйонного народу».

Ось такі заклики лунали щодо участі українських спортсменів в Олімпійських іграх 1940 р. Не знали ані Микола Масюкевич ані Іван Боберський, що Ігри XII Олімпіади не відбудуться в Токіо, а перенесуться згідно рішення Міжнародного олімпійського комітету до Гельсінкі (Фінляндія). Направду вони й там не відбулись – війна!!!

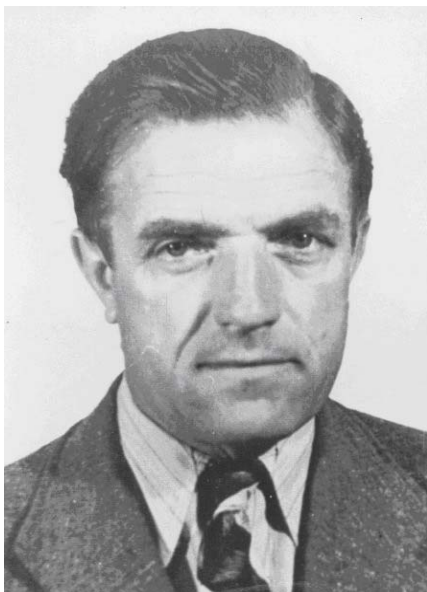
Однак, в цьому часі народжується нова Українська державність – Карпатська Україна! Влада Карпатської України поряд з надзвичайно важливими питаннями розбудови незалежної держави, соціально-економічного стану переймалась й тіловихованням, розвитком різних видів спорту та олімпійською ідеєю.

Головне питання, яке хвилювало всіх – чи братимуть участь спортсмени Карпатської України в Іграх XII Олімпіади 1940 р. у Гельсінкі? Часопис «Діло» про це питання пише так: «Спортові кола Карпатської України виявляють помітне зацікавлення справою участі в Олімпійських Ігрищах, які відбудуться 1940 р. у Гельсінках. Преса

Карпатської України обмірковує цю справу на своїх шпальтах підкреслюючи, що Карпатська Україна має серед своєї молоді знаменитий змаговий матеріал, який лиш треба відповідно використати. Щоб це використання людського матеріалу як слід перевести, до цього слід створити, як пише карпатоукраїнська преса «Спортивно-лікарську Комісію» та «Український Олімпійський Комітет». Обі ці установи вибрали б найкращих спортсменів до «передолімпійської дружини», з якої відтак створено б «Першу Українську Олімпійську Дружину». Олімпійська дружина перейшла б відтак відповідну заправу в таборі під опікою тренерів і лікарів. Українські спортсмени могли б зайняти незлімі місця в легкоатлетичній та в лещетарстві, в якому маємо кількох добрих змагунів.

Слід додати, що розвиток спорту в Карпатській Україні мав значні зрушення у кращій бік. Зокрема, «Діло» повідомляв, що на початку 1939 р. перед весняним спортивним сезоном в державі приступили до реорганізації спортивної сфери. Головна мета реформ – відповідність новим геополітичним умовам країни та національним потребам молоді держави згідно прийнятим новітнім загальнодержавним засадам тіловиховання. Для цього створено Карпатоукраїнський тіловиховний союз (КУТС), який складатиметься з відділів: футболу (копаного м'яча), легкої атлетики, спортивних ігор, плавання, сітківки (тенісу) тощо. Союз буде співпрацювати з тіловиховними осередками Словаччини й інших країн. На чолі КУТС стоятимуть відомі й досвідчені спортивні діячі Карпатської України. Карпатоукраїнський тіловиховний союз буде підпорядковуватись Міністерству здоров'я та тіловиховання. Всім товариствам Міністерство надаватиме відповідну допомогу від 500 – 1000 корон.

Василь Федак

Окрему увагу Карпатоукраїнський тіловиховний союз приділить тіловихованню шкільної молоді. В кожній школі створяться окремі спортивні клуби. Відповідальним за підготовку шкільного спортивного доросту буде відомий спортсмен, учитель Василь Федак.

З відповідальністю поставившись до праці Василь Федак ініціює проведення загальних зборів У.Т.С. для початку активної діяльності. Він звертався так: «Праця мусить початися зараз, не можна робити перерви, бо час не чекає.

Приготовляйте виряд для копунів (футболістів) і для відбиванки (волейболу)... Нехай не буде місточка, яке ж не мало би свого клубу. Праці перед нами багато. Ми мусимо будувати все від початку, тож даваймо тривалі і сильні підвалини, щоб будівля наша стояла на віки і ніхто її не перемиг. Так до праці. Закотіть усі рукава і працюйте солідно. До побачення з вами на народнім бігу навпростець 26. III. 1939 в Хусті».

Серед запланованих спортивних заходів має бути в 1939 р. в Хусті «II День студентського спорту», який мав відбутися минулого року в Мукачеві, а також в неділю 26 березня легкоатлетичні змагання на дистанцію 2,5 – 3 км. Про роль цього заходу у вихованні Василь Федак зазначає наступне: «взиває усіх спортсменів приготуватися до того бігу. Це біг буде офіційним отворенням спортивного сезону. В цьому бігу повинні взяти участь в першу чергу всі копуні (футболісти) та легко-атлети».

Після того як 2 листопада 1938 р. арбітраж у Відні, за яким від Карпатської України було відібрано й передано Угорщині території Ужгородського, Мукачівського та Сєвлюшського (Виноградівського) повітів з містами

Ужгород, Мукачеве, Берегове й багатьма іншими містечками (здебільшого українського населення) прийняв таке рішення, 10 листопада столицю Карпатської України було перенесено до Хуста.

У спорті відповідно також відбулися зміни. Наприклад спортивний клуб «Русь» (Хуст) «за ніч» виріс до ролі репрезентанта спорту карпатоукраїнської столиці. Й у новому житті клубу також розпочалися помітні зміни. По-перше, йшла мова про ймовірну зміну назви клубу на спортивний клуб «Українець» або спортивний клуб «Січ». По-друге, до клубу з Ужгорода перейшли відомі спортсмени Кобзар, Палінчак, Чанчіков, Кріж, Плиска, Джуган та ін. По-третє, клуб почав будову нового спортивного стадіону, По-четверте, клуб у Хусті дістав помітну державну підтримку.

Водночас повідомлялось, що спортивний клуб «Русь» в Ужгороді залишився без 80 % спортивного активу, який перейшов до Хусту, Сваляви та Сєвлюша.

Об'єднані спортом – УСЦАК: першопочаток

Дискутуємо, закликаємо та вибудовуємо...

Про потребу єднання українських спортивних сил в США та Канаді говорили вже не один рік і на шпальтах газет і серед суто спортивного активу й у середовищі ширшої української громади. З початком 1954 року дискусії перенеслися на офіційні спортивні часописи, як наприклад сторінка Українського спорту у газеті Свобода (США).

З цікавою й актуальною думкою виступив зі статтею «За спортову централю» у числі 4 Українського спорту автор, який себе не назвав, а використав псевдонім оНо. Після тривалих власних роздумів про потребу створення єдиного керівного органу спортивним рухом автор задається ключовим питанням – «Кого мала б об'єднувати така централю?». І одразу відповідає: «Всі українські клуби ЗДА, а ще краще (для єдності!) ЗДА і Канади». Чи це не перша згадка-заклик до дії серед української діаспори США та Канади! Як виявляється це дійсно не перша спроба об'єднати український спорт США та Канади. Вже у 1950 році на сторінках часопису «Український самостійник» лунали заклики до створення спортивної централі в Америці. А у 1951 році було зроблено першу спробу єднання! Все почалось 10 лютого цього року, коли Ярослав Хоростіль з Торонто та Іван Красник з Чикаго спільно виготовили анкету у справі центральної спортивної інституції й розіслали всім товариствам в Канаді та США. Але нажаль напевно спортивна громада не була готова до єдності, бо із США надійшло всього три відповіді від «Тризубу», УСК (Нью-Арк) та «Левів», а з Канади жодної. Тож цю справу було тимчасово полишено.

СУАСТ – НАША СПОРТОВА ЦЕНТРАЛЯ СХОДУ

Отже у другій спробі від слів одразу перейшли до справ! І вже на сходинах 1 травня 1954 року представники українських спортових клубів Північного Сходу США, в домі секретаря УСТ «Стріла» (Трентон) пана Євгена Геца вирішили ініціювати створення Української спортової централі в Америці. Далі було більше. Наступною підготовчо-організаційною сходиною стало створення Ініціативного Комітету для створення Української Спортової Централі Північно-Східних Штатів (склад Комітету: Євген Гец, «Стріла» Трентон – голова, І. Хамуляк, УСК Нью-Йорк, О. Кладко, «Січ» Елізабет, Роман Лисняк, редактор Українського спорту),

засідання якого заплановано відбутися 7 серпня 1954 року в домівці Українського спортивного товариства УСК (Нью-Йорк). У запрошенні повідомлялось, що коли цього дня вдасться узгодити статут, то водночас відбудуться Основуючі Загальні Збори Української Спортової Централі Північно-Східних Штатів. Так і трапилось 7 серпня 1954 року День народження СУАСТ-Схід.

Коли ж було вже утворено спортову Централю Північно-Східних штатів США, то зрушено було й питання створення подібних об'єднань і в Західних штатах США та Канаді. До речі з такою пропозицією виступив на початку 1955 року Український Олімпійський Комітет в Канаді.

ОБ'ЄДНАННЯ СПОРТОВИХ КЛЮБІВ НА ЗАХОДІ — СУАСТ-ПІВНІЧ

Не довго потрібно було чекати, коли ж порозуміються

українські спортивні товариства на Заході США, які цього рік утворили СУАСТ-Північ/Захід. Все відбулось 14 травня 1955 року в Чикаго. З ініціативи Івана Красника постала ще одна спортова Централь українських товариств у Західних штатах США.

Центральний спортовий союз — готуйсь...

Ще не вщухла радість від створення другої Централі українських

ЦЕНТРАЛЬНИЙ СПОРТОВИЙ СОЮЗ

Поверх п'ятилітє перебування наших спортсменів, спортивних ініціаторів та організаторів на нових місцях поселення Америки і Канади привело до організування кількох десятків спортивних товариств, Відділів чи Секцій, які, однак, у переважній більшості вправляють виключно копаній м'яч.

Для поглиблення спортової діяльності і поширення її на інші ділянки спорту, колективом є створити тіло, яке координувало б усі зусилля поодиноких Т-в.

В тій цілі обидва Союзи Українських Американських Спортивних Т-в — Схід і Північ — піддали ініціативу створення Центрального Союзу Українських Спортивних Товариств Канади й Америки.

Завдання цього Союзу — дати напрям спортовій діяльності, координувати її, відновити відзнаку Фізичної Вправності і т. п.

Для реалізації цього почину запропоновано створення Ініціативно-Організуючого Комітету.

Ми певні, що новостворена Організація, спільно з Лігою Укр. Молоді П. А. та іншими Організаціями, як слід унормує наше спортове життя.

ОСНОВУЮЧІ ЗБОРИ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ ДЛЯ ЗАХОДУ І КАНАДИ

відбудуться в Торонті, Онт., Канада, 24 грудня, 1955 р., о год. 8-ій веч., в домівці СТов. „Україна“, при 140 Bathurst Str., у такий

порядком нарад:

1. Відкриття і вибір Президії Зборів
2. Прийняття статуту
3. Вибір керівних органів Централі
4. Устійнення висоти членських внесків
5. Закриття Зборів.

За Ініціативний Комітет:

СУАСТ — Схід: д-р Е. Жарський, в. р., проф. Є. Сец, в. р.

СУАСТ — Північ: мгр. І. Красник, в. р., М. Яворівський, в. р.

СТ „Україна“ — Монреал: З. Дуда, в. р., М. Шмоголова, в. р.

СТ „Україна“ — Торонто: Я. Хворостіль, в. р.

Т-ва, що не одержали запрошення, просимо це повідомлення вважати за запрошення.

спортивних товариств як назріла потреба нового об'єднання — Центрального Союзу Українських Спортивних Товариств Канади й США. Вже ця Централь створювалась для поглиблення спортової діяльності і поширення її на інші ділянки спорту та координації зусиль поодиноких товариств.

Обидва Союзи українсько-американських спортивних товариств ініціювали створення Центрального Союзу Українських Спортивних Товариств Канади й США. Для реалізації задуму було

покликано ініціативно-організуючий комітет, а основуючи збори спортової централі для США та Канади заплановано відбути 24 грудня 1955 року в Торонто. До ініціативного комітету увійшли: СУАСТ-Схід – д-р Едвард Жарський, професор Євген Гец; СУАСТ-Північ – Іван Красник, М. Яворівський; СТ «Україна» (Монреаль) – З. Дуда, М. Шмотолоха; СТ «Україна» (Торонто) – Ярослав Хворостіль.

СКВУ на олімпійському шляху

СКВУ вже олімпійський.

У листопаді 1988 року на V Світовому Конгресі Вільних Українців, який проходив у Торонто (Канада), виступив активний спортовий діяч, автор численних статей про тіловиховання, спорт та олімпійський рух Всеволод Соколик. Ґрунтовна, розлога доповідь справила глибоке враження на учасників, а основний клич – За вільний український спорт – За участь України в Олімпійських іграх, - почуло все глобальне світове українство. У результаті у 1989 році постала Олімпійська Комісія Світового Конгресу Вільних Українців за ініціативи президента Юрія Шимка, яку очолив Всеволод Соколик...

Олімпійська передісторія.

СКВУ є глобальною організацією, яка об'єднує мільйони українців у різних країнах світу. За структурою має окремі Комісії з ключових ділянок діяльності суспільства. Ось і олімпійські міжнародні тенденції розвитку не були осторонь уваги СКВУ. Однак олімпійські виклики українського питання поступово набували значної актуальності у діяльності Світового Конгресу Вільних Українців. Це дало змогу вести організовану олімпійську діяльність яка вибудувалась у формі – Олімпійської Комісії!

Але передісторія олімпійських звитяг СКВУ сягає ранішого часу ніж 1988 – 1989 роки. Здійснюючи розвідки цього надзвичайно цікавого питання я знайшов чимало фактів й беззаперечних доказів про те, що СКВУ вже з початком 1970 років активно розгорнув у цьому напрямі працю (слід враховувати, що СКВУ було утворено у 1967 році).

Найперше варто відмітити налагодження співпраці між СКВУ та Українським Олімпійським Комітетом (УОК або ж Український олімпійський рух, а також ще одна його назва Український світовий комітет для справ спорту). Навіть до створення у 1967 році СКВУ, окремі його фундатори, вже тісно співпрацювали з УОК, зголошуючись бути членами Комітету. Наприклад, маю лист від 3 грудня 1966 року пана .?. Ставлю питання, бо не можу ідентифікувати автора листа до пана Осипа Зінкевича –

генерального секретаря УОК. Але є підпис. Однак і за підписом не можливо дізнатися хто це був.

Цікавий зміст листа, бо ж в ньому автор потверджує своє бажання долучитися до УОК й разом з тим пересилає заяву. Ось, що було у листі (уривок): «Потверджую одержання Вашого листа від 28-го листопада цр. зі залученими матеріалами про Загальні Збори українського олімпійського руху і запрошенням вступити в члени цього Комітету, щиро дякую і відповідаю. В прилозі залучую ЗАЯВУ, про прийняття мене в члени названого Комітету і рівночасно повідомляю, що на Збори прийду, якщо не буду мусів їхати на наради Підготовчого Комітету ДАУК-у (у цьому слові є виправлення: або ж ДАУК або ПАУК) для скликання СКВУ». То ж зі змісту листа чітко видно, що ініціатори створення СКВУ вже дочасно були членами УОК.

Осип Зінкевич

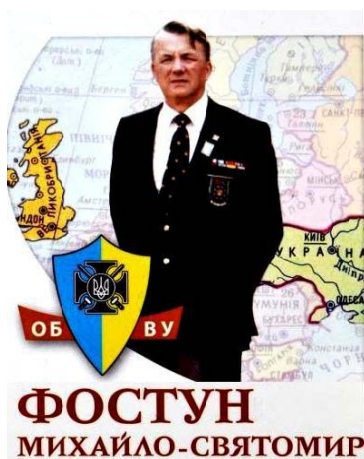
Невдовзі після створення СКВУ почалося налагодження тіснішої співпраці з Українським Олімпійським Комітетом. Про це можна дізнатися із переписки між генеральним секретарем УОК паном Осипом Зінкевичем та генеральним секретарем Світового Конгресу Вільних Українців паном Святомиром Фостуном. Одразу зазначу, що копії листів обов'язково надсилались до Президента СКВУ пана Антіна Мельника.

У листі від 4 червня 1972 року Осип Зінкевич підтверджував отримання двох листів від Святомира Фостуна, які були надіслані 17 квітня та 23 травня цього року. Стосувалися ці листи справи підготовки УОК до Олімпійських ігор 1972 року у Мюнхені (Німеччина). На запит СКВУ генеральний секретар УОК досить детально, але з певною «конспірацією» повідомляв про плани. Осип Зінкевич писав, що детально розроблено план діяльності УОК у часі Олімпійських ігор у Мюнхені, рівно ж як до Ігор Олімпіад у Мельбурні, Римі та Мехіко. Далі автор акцентує увагу на дуже цікавих деталях. Цитую: «Справи ці є настільки делікатні і можливості будуть настільки обмежені, що про плян нашої діяльності ми не можемо писати в пресі, ані інформувати інші організації. Обставини так склалися, що наш Комітет не входить в систему ані УККА ані СКВУ, що дає нам змогу діяти вповні самостійно і не бути зв'язаними статутами чи іншими обмеженнями». Що саме мав на увазі Осип Зінкевич пишучи про таємничість

та делікатність справ Комітету? Водночас підкреслення самостійності УОК від інших організацій ставить логічне запитання чому ж у 1973 році Український Олімпійський Комітет звертається до СКВУ для вступу до його лав?

Далі Осип Зінкевич пише, що минулого року (вересень 1971) спеціально їздив до Мюнхену і відвідав Організаційний Комітет олімпійських ігор. Направду сказати зустріч була успішна й водночас не дуже, але про це в іншій моїй статті. Окрім зустрічей з представниками Організаційного Комітету, він відбув наради з провідними діячами Спілки Української Молоді паном В. Леником та паном Дебрицьким. Також як повідомляє Осип Зінкевич, пізніше, ним було надіслано листи до В. Леника та Дебрицького й до Голови ЦК СУМу пана Омеляна Ковалю. Нажаль відповідей генеральний секретар УОК не отримав. Хоча пропозиції щодо спільної діяльності були цікаві й мали би бути продуктивним. По-перше, домовлялися про узгодженість дій у часі Олімпійських ігор у Мюнхені. По-друге, погоджувалось щоб від СУМу до Комітету долучилося троє осіб – один, як віце-президент, а двоє, як члени Президії. Так, дійсно пропозиції суттєві, шкода що вони не реалізувалися. Спільними діями ці організації кинули б гучніший клич на весь світ про свободу України!!!

Святомир Фостун

Але цим листуванням було відкрито «інші двері» до співпраці. Вже у відповіді СКВУ пролунало запрошення до УОК для співпраці й вступу до складу Світового Конгресу Вільних Українців. Лист датований 4 липня 1972 року, підписано Генеральним секретарем СКВУ Святомиром Фостуном. Пан Фостун від імені СКВУ дякував Управі УОК за надісланий лист, який був ним представлений Президії СКВУ на засіданні 28 – 29 червня у Римі (Італія). Повідомлялось, що Президія ознайомившись зі справами порушеними у листі Українського олімпійського Комітету, вважає дії Українського Олімпійського Руху та Спілки Української Молоді у часі Олімпійських ігор доречними. Всі акції та маніфестації обох організацій мають відбуватися як в рамках своїх компетенцій, так і спільно при узгодженні.

Далі у листі говорилось, що коли СКВУ запитував про заплановані акції, то мав на увазі лише загального характеру, а не довірочного. Таким чином, від імені СКВУ пролунала теза про не втручання у діяльність Українського Олімпійського Комітету. Тим більше, що Комітет не належав до системи Світового Конгресу Вільних Українців. Але вже у наступному абзаці було акцентовано увагу на запрошенні СКВУ до УОК для вступу до його складу: «Вважаємо, що Український Олімпійський Рух повинен знайти в рамках СКВУ, і ніякого обмеження статевого характеру в такому випадку не буде для дій УОРуху, бо кожна організація діаспори діє в рамках свого статуту і СКВУ не накладає на неї якихось спеціальних чи додаткових ста тутових обмежень. Просимо ласкаво цю справу взяти до Вашої ласкавої уваги й будемо радо вітати Вас у сім'ї СКВУ». Отже, Світовий Конгрес Вільних Українців запросив до вступу Український Олімпійський Рух і процес залучення розпочався.

Богдан Шебунчак

Вже 1 вересня Осип Зінкевич листом звертається до Президента Українського Олімпійського Комітету пана Богдана Шебунчака. Додатково він надсилав декілька копій листа для підпису у справі прийняття УОК до складу СКВУ. Наводжу уривок листа, де Осип Зінкевич розповідає про вступ до СКВУ: «Якщо б нас прийняли до СКВУ (я не бачу, чому нас не прийняли б) нам треба б застановитися, хто репрезентував би там наш Комітет». Після погодження та підпису Президентом УОК листів до СКВУ, Осип Зінкевич запланував їх надіслати разом зі статутом до Мюнхену, Лондону та Торонто.

Якою була відповідь Богдана Шебунчака мені поки не вдалося дізнатися. Однак, враховуючи, що вже 4 вересня 1973 року за підписами Екзекутиви УОР, Президента Богдана Шебунчака та генерального секретаря Осипа Зінкевича підготовлено проект листа до Президії Світового Конгресу Вільних Українців на ім'я Президента Антіна Мельника та генерального секретаря СвятомираФостуна, можна припустити що повинно була би ця справа завершитися успішно. Але, по-перше, лист не підписаний і тому чи був він відісланий не відомо, по-друге, якщо лист надійшов до СКВУ, яке було остаточно прийнято рішення, по-третє, брак достовірної інформації обмежує мої висновки припущенням.

Зважаючи на обмаль інформації щодо вирішення питання прийняття УОК до системи СКВУ, подаю уривок з листа від 4 вересня 1973 року: «...Екзекутива нашого Комітету оцим звертається до Вас з проханням прийняти Український Олімпійський Рух в екзилі до Світового Конгресу Вільних Українців». Як було далі? На це питання зможу відповісти коли детальніше досліджу цю цікаву тему!

Можливо підказкою буде інформація Українського Олімпійського Руху від 29 листопада 1975 року, в якій викладені пропозиції УОР для української підготовки на Олімпіаду в Монреалі в 1976 році. Серед пунктів пропозиції декілька з них стосувалися СКВУ. Враховуючи, що ці пропозиції не мали спільних акцій зі СКВУ, то можна припустити, що Український Олімпійський Рух не був у системі Світового Конгресу Вільних Українців. Ось приклади: 1. СКВУ і КУК відбудуть розмови з підготовчим Комітетом Олімпіади в Монреалі і будуть домагатися, щоби підготовчий Комітет і Канадський Олімпійський Комітет в порозумінні з МОК запросили до участі в Олімпійських іграх Україну. Нажаль тут не йде мова про спільне звернення. 2. В порозумінні та співпраці з існуючими Олімпійськими Комітетами, СКВУ і КУК поробити в якнайкоротшому часі можливі заходи, щоби Українське Олімпійське Інформаційне бюро було відкрите в Олімпійському пресовому центрі. Ось тут вже говориться про спільну діяльність, але не у рамках СКВУ.

Президія пресової конференції Українського Олімпійського Комітету, що відбулася 29 липня 1976 року в готелі Шератон і принесла міжнародний розголос для української визвольної справи. Зліва: ред. Андрій Фединський, ред. Андрій Семотюк, Я. Пришляк, голова УОК, проф. Роман Сербин.

На цьому олімпійські традиції СКВУ не загубились, а з кожним роком ставали все виразнішими. У 1975 році напередодні Олімпійських ігор у Монреалі (Канада) з ініціативи СКВУ та КУК був утворений Олімпійський Комітет, який очолив Ярослав

Пришляк. 29 листопада 1975 року на одному із засідань УОК в Монреалі від імені СКВУ виступив д-р Ю. Даревич. Фінансово СКВУ надав 1000 \$ допомоги, частково надав дотацій на покриття витрат діяльності УОК в Монреалі й оплатив друк брошури «Українська Олімпійська Команда», тиражем 2000, в англійській та частково французькій мові. У часі

Олімпійських ігор УОК в Монреалі створив Українську Інформаційну Пресову Службу, до складу якої увійшов адвокат Андрій Семотюк від СКВУ.

Світлична Ігор Дябога
Леонід Плющ (зліва), Надія Світлична і ген. Петро Григоренко
під час відкриття ІІІ СКВУ.

Гостре питання Олімпійських ігор 1980 року було темою обговорення на прес-конференції у Нью-Йорку, 21 листопада, на передодні ІІІ СКВУ 1978 року. Від самого початку, коли Міжнародний олімпійський комітет надав право проводити Ігри ХХІІІ Олімпіади 1980 року у Москві, вже лунали заклики світової спільноти про перенесення Ігор. Причин для цього було достатньо й ще більше! До глобального бойкоту Олімпійських

ігор долучився і Світовий Конгрес Вільних Українців. На пресовій конференції, організованій Секретаріатом СКВУ, виступили українські політв'язні, яким дивом вдалося вибратися з «комуністичного раю». Генерал Петро Григоренко, Леонід Плющ, Надія Світлична одноголосно засудили комуністичний режим та закликали бойкотувати Олімпійські ігри. Петро Григоренко закликав до повного бойкоту Олімпійських ігрищ у Москві в 1980 році, якщо радянська влада не дозволить на вільний в'їзд до СРСР і свободу подорожування та можливість зустрічей з населенням без перешкод. Надія Світлична зауважила, що радянська влада вживає різних заходів щоб «мати спокій» під час Олімпіади. Тому деяких людей заарештовують, деяких видворяють, а інших залякують. Вона вважає, що люди, які поїдуть до СРСР на Олімпійські ігри, повинні раніше добре познайомитись із ситуацією в країні і з правозахисним рухом. Леонід Плющ висловив побоювання, щоб не повторилася історія з Олімпійськими іграми в Берліні в 1936 році, коли світ потурав нацистській Німеччині, а за два роки вже розпочалась війна. Він згоден з тим, щоб Олімпійські ігри та міжнародні з'їзди в Москві були бойкотовані. У 1979 році, після військового вторгнення СРСР до Афганістану, світова спільнота схаменулась і здійснила глобальний бойкот Радянського Союзу, де питання участі в олімпійських іграх були чи не найключовим.

У 1980 та 1984 роках СКВУ підтримує ідею проведення Вільних Олімпіад. На першій Вільній Олімпіаді 1980 року репрезентантом СКВУ був секретар В. Безхлібник.

10 лютого 1984 р.

Вельмишановний п. д-р П. Саварин
Едмонтон, Алта.

Вельмишановний Пане Голово,

Уважаю за свій обов'язок хоч шляхом приватного листа повідомити Вас про нашу підготовку до Олімпіади. Чому я трактую цей лист як приватний, видно з подальше вилуженого.

Я тільки що повернувся з Каліфорнії, де ми мали два дуже успішні вечори М. Хвильового і при тій нагоді провели підготовку до вистів групи "Смолоскипу" на Олімпіаді. Знайшлися охочі люди допомогти /місцеві інженери/ і ми маємо у пляні цілий ряд проєктів, над реалізацією яких ми вже почали працювати.

Позиції наші, як і на попередніх Олімпіадах і інших форумах - це змаг за позитивні постулати /змагаємося "за", а не "проти"/, які можна вилужити у трьох пунктах: /а/ Змаг за участь України в Олімпійських Іграх; /б/ Змаг за деколонізацію спорту в СРСР; /в/ Змаг за ідентифікацію національної приналежності спортсменів включених у збірну команду СРСР.

Виходячи з цього ми плянемо різні публікації, одну або дві пресконференції відкриття Українського Олімпійського Інформаційного Бюро в Лос Анджелес вже 15 липня /два тижні перед Олімпіадою/. До всього цього ми додаємо ВІЗНАЧЕННЯ ОЛІМПІЙЦІВ УКРАЇНИ, про що я пишу Вам дуже довірливо. Це відзначення буде у вигляді прийняття, на якому плянемо запросити представників Національних Олімпійських Комітетів, визначних чужинців, пресу. Для цієї цілі ми будемо мати спеціальні грамоти, гарно виконані і їх буде вручено ОСОБИСТО або тільки ймовірно кожному олімпійцеві з України /державницький підхід; а не лише українцям/. Це вручення буде пов'язане з відповідною програмою.

Є дві можливості, як поступлять олімпійці з України: /а/ Вони не придуть - тоді ми повідомимо пресу, що влада їм не дозволила піти на це відзначення; /б/ Якщо вони придуть і якщо їхні партійні наглядачі почують, що ми виходимо з виразних самостійницьких позицій - тоді вони влаштують бучу, або вийдуть з залі. Тоді теж можна буде цю справу розголосити і дістати розголос у пресі.

Все це вже у тракці підготовки. Але вирінає питання /дуже складне і контроверсійне/: хто має давати їм ці грамоти і від кого? Найкраще було б, від СКВУ. Цим ми заманістували б єдність укр. народу. Я знаю, що було б дуже важко і майже неможливо провести цю справу на Президії СКВУ. Питання тоді вирінає що робити? Ми беремо ряд різних альтернатив. Але перед тим, як дефінітивно розв'язати це питання, ми уважали за свій обов'язок поконсультуватися з Вами та засягнути Вашої поради, сугестії чи може іншої розв'язки.

Ми ще маємо майже пів року часу, але рішення у цій справі мусить запасти не пізніше, як на початку травня, щоб все і як слід підготувати.

Будемо вдячні Вам, коли подасьте нам свої сугестії у цій справі.

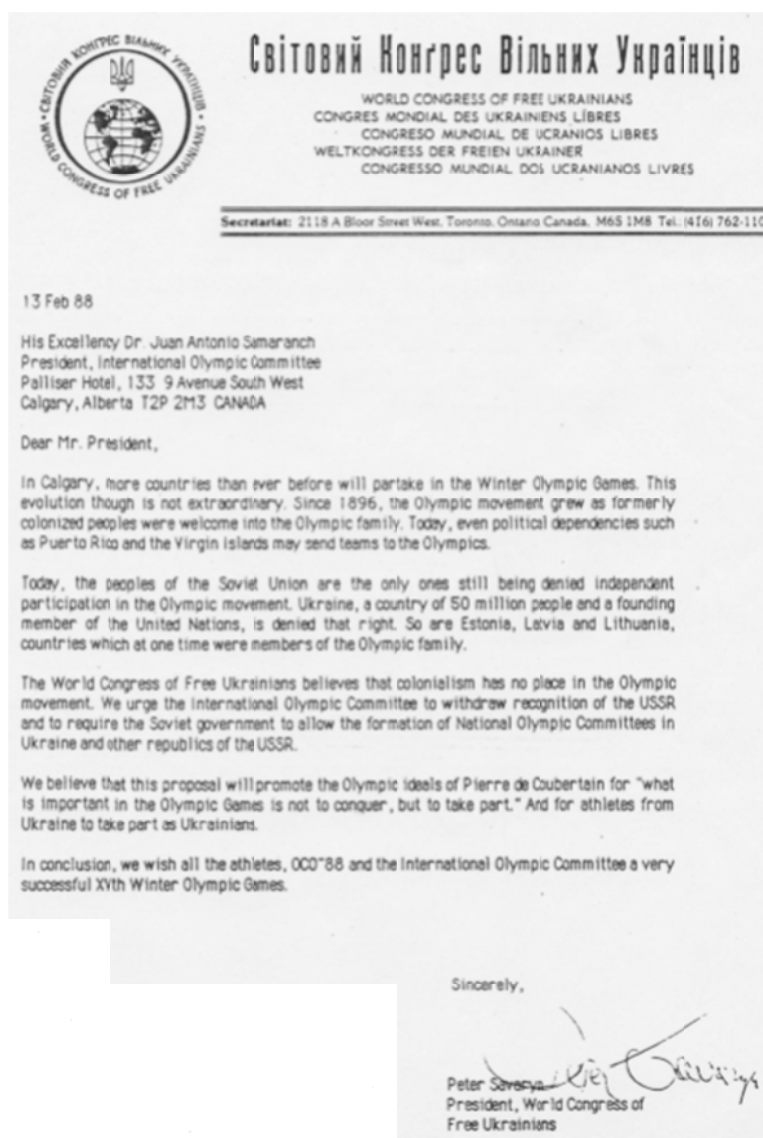
З глибокою пошаною та найкращими побажаннями
для Вас і Вашої ВШ. Родини,

О. Зінкевич

За 1984 рік я знайшов у фондах ЦДАЗУ два надзвичайно цікавих листа. Це листування відбувається між Осипом Зінкевичем та Петром Савариним - Президентом СКВУ. Отже у листі від 10 лютого 1984 року Осип Зінкевич, як він написав, повідомляв приватним шляхом про підготовку групи «Смолоскип» до Олімпійських ігор. Подаю лист світлиною, щоб кожен читач міг особисто з ним ознайомитись, без моєї інтерпретації. Бо в листі Осип Зінкевич довірливо ділиться майбутніми планами. Складно сказати, що відповів Петро Саварин на цей лист. Але маю відповідь Президента СКВУ від 25 березня 1984 року, в якому він зазначає, що відповідає на лист написаний Осипом Зінкевичем від 10 березня. Враховуючи ті відповіді, які

пише Петро Саварин, він відписує не на лист Зінкевича від 10 лютого. Тобто Осип Зінкевич як мінімум двічі писав до очільника СКВУ. Отже, Петро Саварин у листі від 25 березня писав наступні зауваження та побажання: по-перше, необхідно дати декілька прикладів, як газети різних країн приписують всі олімпійські здобутки «росіянам»; по-друге, звернутися до офіційних інституцій міжнародного олімпійського руху (НОК, окремі члени МОК), які підтримують українське питання олімпійської самостійності; по-третє, технічно скоротити, без порушення суті, меморандум про українську олімпійську незалежність. Також він наголошував на пошуку американських спортсменів українського походження, які б підтримали Україну.

На початку 1988 року Президент СКВУ Петро Саварин пише офіційного листа (від 13 лютого) Президентові Міжнародного олімпійського комітету Хуану Антоніо Самаранчу. Лист англійською мовою і щоб не порушити перекладом суті подаю його світлиною. Відповідь надійшла аж 31 березня вже після завершення Ігор. Цей лист також подаю цілком.

Напередодні створення...

Цього ж року до Всеволода Соколика звернувся Юрій Шимко новообраний Президент СКВУ щодо створення Олімпійської Комісії.

СУМ у боротьбі за олімпійську самостійність України: 1972 рік

Надзвичайно успішні та дієві акції СУМу були проведені у 1972 році. Часопис «Авангард» надрукував спеціальну статтю «Україна і ХХ-і Олімпійські ігрища», де аналізувалось чому українські спортсмени не можуть бути презентовані на олімпійських змаганнях окремою командою. Приводимо статтю у авторській редакції: «Цього місяця для спортсменів відкрилися олімпійські ворота. Перші атлети примістилися у прекрасних будовах, до яких німці не шкодували ні сили ні часу, щоб показатися гідними господарями чергових ігрищ. 26 серпня відкривається офіційно ХХ-та із черги Олімпіада. Будуть заступлені великі і малі народи, що належать до Олімпійського Комітету. А Україна? Мимо того, що Україна є членом Об'єднаних Націй, Міжнародного Червоного Хреста, ЮНЕСКО, різних міжнародних союзів — виступити самостійно не може. «Передбачлива влада» старатиметься, як і старалася до тепер, ізолювати всіма засобами українських спортсменів від їх земляків. Обмежений час побуту у Мюнхені, контрольовані приприміщення, «переобтяжуюча» програма, покликання і настоювання на чуйність учасників Олімпіади - бо «могли б потерпіти від різних інтриг які емігранти снують для них»... Вже сьогодні у пресі можна перевірити слушність сказаного. Україна за здобутими медалями мусіла б стояти на чоловому місці серед країн-учасників Олімпіади, але це не є її завдання... Вона сьогодні мусить збільшити і рятувати престиж СРСР... Доки Україна не стане самостійною у своїм спорті — їй лишаються замкнені стежки до власної самостійної репрезентації. Питання самостійної репрезентації підносив і Кім Пушкаров — спортивний кореспондент «Дніпра». Одначе до розв'язки цього питання дуже далеко, бо не залежить воно від бажання українських спортсменів, а чи українського громадянства, а лише від волі «старшого брата». Яке-не-будь намагання вивести Україну на загальний міжнародний форум кінчається малим розголосом у місцевій локальній пресі. А далше... З українськогоспортовця російська преса робить радянця. Перехід з радянського до російського на заході нам знаний. Користає в цьому лиш Москва, якої престиж зростає, а наш український спорт мимо того, що могутній, лишається знаним лише локальній українській пресі. Україна у світлі ХХ-ої Олімпіади представляється без власного обличчя, як тінь СРСР. Для нас є зовсім ясно, що без Самостійної Української Держави, український

спорт буде завжди збагачувати призи та збільшувати славу панівній московській нації». Тому не дивно, що сумівська молодь щонайактивніше долучилася до боротьби за українську спортивну, олімпійську самостійність, а в майбутньому й до незалежності України.

З нагоди проведення Ігор XX Олімпіади у Мюнхені (Німеччина) Український Визвольний Фронт розвинув масштабну діяльність до якої долучилась молодь СУМ. Сумівці прибули з Франції, Бельгії, Англії, США та Канади. Це зібрання молоді започаткувало світові олімпійські злети СУМу.

Світовий Олімпійський Злет дружинників СУМ мав насичену культурну, освітню, спортивну, виховну, суспільну програму. Окрім цього, він був особливим, бо щороку відбувалися злети, а цього окрім нього, мандрівний табір, мистецька програма, й власне злет світовий та ще й олімпійський!

ЛІТНЯ ПРОГРАМА СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ - 1972

1. ФЕСТИВАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ І ТАНЦЮ з участю сумівських мистецьких ансамблів «Прометей», «Діброва» і «Батурин» з Торонта, Канада під мист. керівництвом мгра В. Кардаша та сумівського Балету «Крилаті» з Брадфорд, Англія під мист. керівництвом О. Буряка.

18.8.72 – Лондон, Англія

19.8.72 – Ноттінггам, Англія

20.8.72 – Манчестер, Англія.

23-24.8.72 – Мюнхен, Німеччина

26-28. 8.72 – Рим, Італія

2.9.72 – Спа, Бельгія

2. ВІДЗНАЧЕННЯ 80-ЛІТТЯ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПІСКОПА КИР ЙОСИФА СЛІПОГО в РИМІ 26.8.72 силами мистецьких ансамблів СУМ та мандрівного табору.

3. СВІТОВИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ ЗЛЕТ ДРУЖИННИКІВ СУМ на сумівському таборі в Гомадінген, Німеччина 19-23.8.1972.

Вже кілька років сумівці обговорювали актуальність й потребу культурно-мистецького турне ансамблів з Торонто («Прометей», «Діброва», «Батурин», а також з Брадфорду, Англія балет «Крилаті») по європейським країнам, щоб тісніше нав'язати контакти культурного життя української спільноти. Цій нагоді посприяли Олімпійські ігри в Мюнхені, Світовий Олімпійський Злет Дружинників СУМ та мандрівний сумівський табір з Америки й Канади до Європи.

Разом чотири сумівські ансамблі нараховували 180 осіб! Це вимагало від організаторів не аби яких здібностей, досвіду. Упродовж двох тижнів ансамблі дали дев'ять виступів у чотирьох країнах: 3 – у Великій Британії (Лондон, Манчестер, Ноттінгем), 1 – напередодні відкриття Олімпійських ігор у Мюнхені (Німеччина), 2 – в Римі, Італія (Святочна Академія в 80-ліття Верховного Архієпископа Кардинала Йосифа Сліпого і в Кастельгандольфо перед палатою Папи Павла VI), 3 – в Бельгії (два в Спа для української та бельгійської публіки і один на бельгійському фестивалі в Мальмеді).

Окрім злету відбувся фестиваль української пісні, музики і танцю сумівських ансамблів – жіночого хору «Діброва», чоловічого хору «Прометей», оркестру «Батурин» з Торонто (Канада) та балету «Крилаті» з Брадфорду (Англія).

Концерт у Мюнхені відбувся у великій залі готелю «Шератон» тому, що всі концертні зали були законтрактовані МОК, який під тиском СРСР не допустив українських мистецьких одиниць до культурної програми Олімпіади. Як зазначається, що у день виступу сумівських ансамблів всі концертні зали були вільні і, крім політичних мотивів, нічого не перешкоджало для влаштування там фестивалю. Ось, як про це пише журнал «Авангард»: «в Мюнхені, два дні перед офіційним відкриттям Олімпіади, був також успішний, хоч при кращій постановці міг бути повторений і доступний більшій кількості чужої і німецької публіки, що в той час прибувала масово до Мюнхену. Все таки велика зала (біля 1000 осіб) в Шератон Готелі була виповнена і збрала крім українських учасників також чимало представників німецького культурного світу та інших національностей. З уваги напевні зобов'язання супроти Міжн. Олімпійського Комітету, що був під впливом советської делегації, німецька преса і радіо, мимо запрошення, не скористали з нашого виступу. Щойно після того, коли зорієнтувалися, що це був високої класи мистецький виступ, почали рух, щоб повторити це для телевізії. Але наступного дня наші ансамблі були вже в дорозі до Риму». Окрім цього офіційного виступу, у Мюнхені ансамблі брали участь й в інших заходах. Наприклад вшанували Степана Бандеру на його могилі, виступали у публічних місцях Марієнцпляц та в Олімпійському селищі.

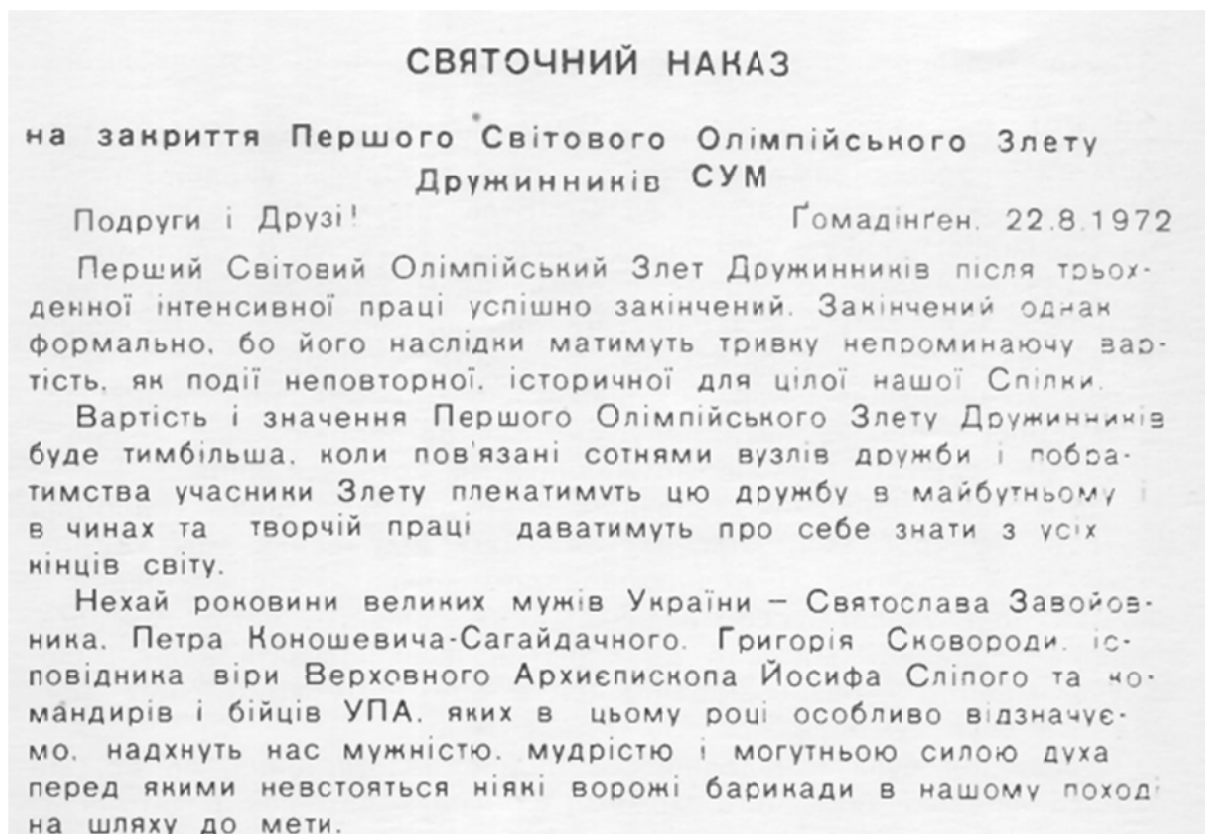
Перший Світовий Олімпійський Злет Дружинників СУМ відбувся 19 – 23 серпня у Гомандінгену (200 км від Мюнхену). Учасників було понад 200 осіб з Німеччини, Франції, Бельгії, Великої Британії, США, Канади. Центральна Управа СУМ зорганізувала команду Злету, до складу якої увійшли: інженер С. Голяш (США) – Комендант, М. Франкевич (Німеччина)

– заступник Коменданта і Голова президії Злету, писарі – Мирослава Підгірна (Канада) і Христина Філь (Німеччина), фінансовий – Іван Пастернак (Франція), студійно-програмовий – Йосип Рожка (Бельгія), розвагово-програмовий – Леся Балко (США), бунчужний – Ярослав Верещак (США), кошовий – Борис Юрків (Англія), кошова – Галя Питяк (США), дижурні старшини – Данило Ткач та Юрій Романець (обоє США), інтендант – Роман Шупер (Німеччина), медична служба – Норберт Меленевич (Німеччина).

19 серпня, на свято Спаса, з початком Злету о. Гарвай відправив полеву Службу Божу. Програма нарад Злету відбувалася у двох частинах. Перша частина складалася із доповідей доцента Г. Васьковича «Завдання української еміграції», Голови ЦУ СУМ О. Ковалю «СУМ в Світі» та В. Леника про Олімпійські ігри 1972 року.

Друга частина Злету складалася із праць в окремих комісіях – Виховників, Культурників, Міжнародників, Суспільників Фізкультурників. Окрім жвавих дискусій та обговорень у часі роботи сесій, комісії була також і спортивна програма. Відбувалися змагання з волейболу між «Європою і «Америккою».

Злет Дружинників СУМ мав величезну практичну й теоретичну цінність у подальшій діяльності Спілки української молоді. Вишколені молоді сумівці несли у світ палаючий український промінь свободи.

Кинуте Валентином Морозом гасло – «Будемо битись!» є нашим гаслом боротись за правду. Воно має змобілізувати всю нашу молодь до боротьби проти московської сваволі в Україні і проти її брехні поширюваної в світі.

Наше завдання успішно виконаємо тоді, коли діятимемо організовано, пляново і послідовно на довшу мету, підносячи на вищий рівень наші знання, вдосконалюючи наші характери та особовість і плекаючи наші національні духові вартості.

Подруги і Друзі!

Закриваючи цей табір Першого Світового Олімпійського Злету Дружинників СУМ, Центральна Управа Спілки Української Молоді виносить подяку і признання Голові д. Р. Дебрицькому і членам Олімпійського Комітету СУМ за підготовку Злету, подяку і признання Командантові і членам Команди та Президії нарад за успішно проведenu програму, а технічному персоналові за жертовну працю для приміщення і утримання табору.

Всім Подругам і Друзям, що виконували свої обов'язки та активною участю причинились до успішного завершення Злету нехай буде щира подяка нашої Спілки.

Центральна Управа СУМ висловлює впевненість, що висновки і рішення Першого Світового Олімпійського Злету Дружинників будуть черговим важливим етапом в праці СУМ для України і її визвольної боротьби.

ЗА ПРАВДУ БУДЕМО БИТИСЬ!

Честь України!

Готов Боронити!

За Центральну Управу СУМ:

Омелян Коваль
Голова

Мирослава Підгірна
Член ЦУ СУМ

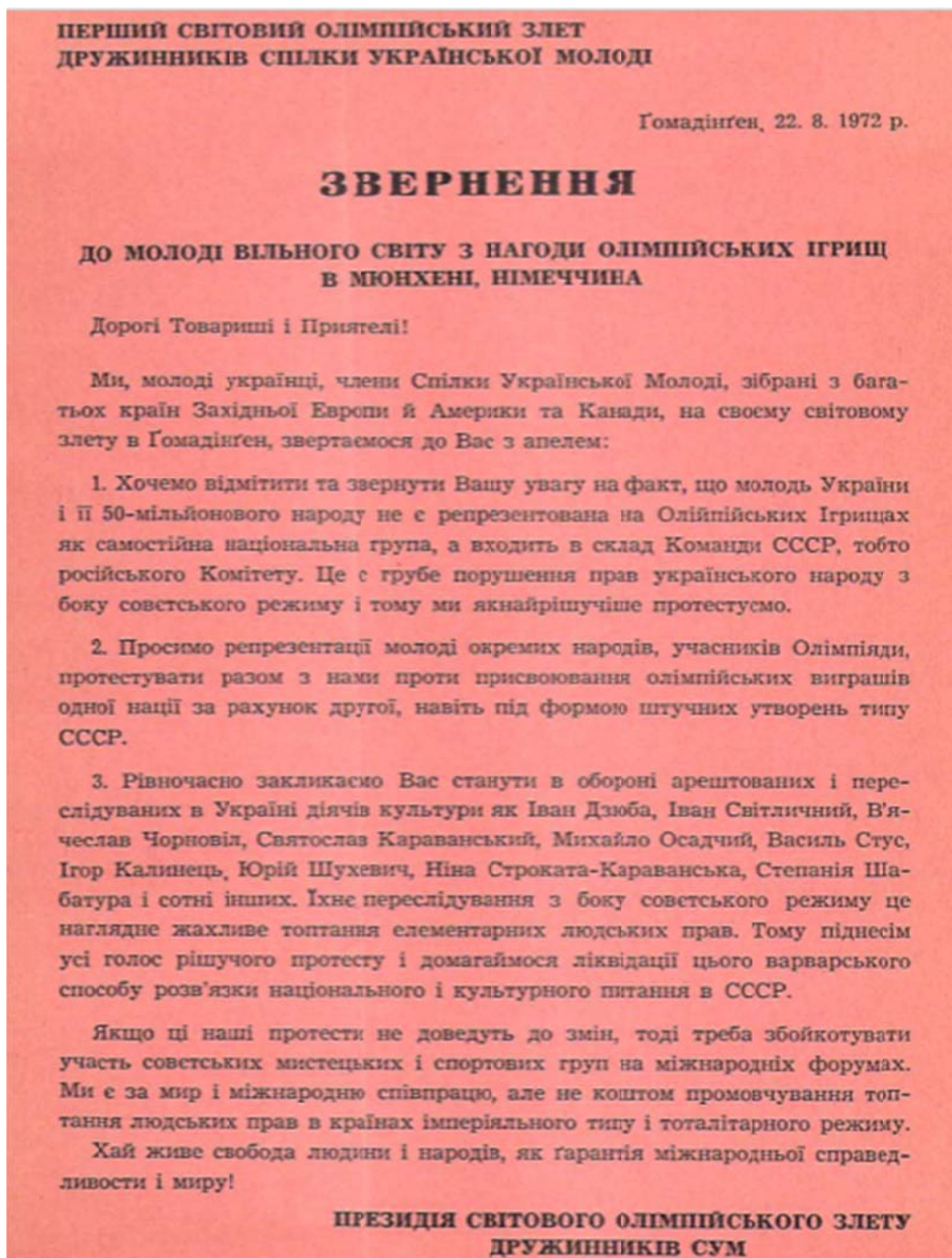
Значну організаційну, технічну та політичну підтримку отримали вони від Проводу або ж інших клітин Організації Українських Націоналістів, а також від Антибольшевицького Блоку Народів.

ЦУ СУМ випустила в трьох мовах друком відповідні звернення до молоді вільного світу і окремо для молоді України.

При Організації Визвольного Фронту було утворено Олімпійський комітет, очільником якого став голова Крайової Управи СУМу в Англії Ярослав Деремнда.

Сумівці розповсюджували літературу й летючки, обмінювалися олімпійськими відзнаками (на це СУМ виготовив 5 000 металевих синьо-жовтих відзначок з олімпійськими кільцями та написом «Україна»), щовечора співали українські пісні та публічно виступали перед численною аудиторією на олімпійській площі. Вечорами й зранку наліплювали у найлюдніших місцях наліпки й летючки про українську визвольну боротьбу.

Напередодні Олімпійських ігор сумівська молодь виступила з піснями й танцями перед мюнхенською ратушею, привернувши увагу тисячі глядачів.

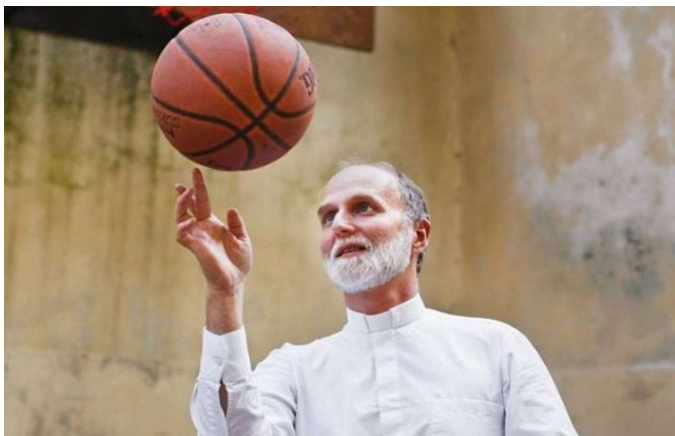

Близько 200 сумівців прибули до осідку Міжнародного олімпійського комітету і через делегацію вручили його президентові Ейвері Бренджеджу комунікат з вимогою виключити СРСР з Олімпійського руху, а на його місці щоб виступали окремішньо нації із своїми національними спортивними командами.

Сумівська молодь разом із членами Визвольного фронту активно діяла упродовж Ігор Олімпіад, а окрему увагу приділила безпосереднім контактам й розмовам зі спортсменами та туристами з України.

Члени Мандрівного Табору з США та Канади вирушили у рейд по Європі з метою поширити ідею олімпійської й державницької самостійності України, познайомитись зі здобутками культури західноєвропейських країн, поглибити співпрацю між українською громадою, вшанувати Блаженнішого Верховного Архиепископа Кир Йосифа Сліпого у його 80-річчя. До них долучилися учасники Першого світового злету дружинників СУМу. Мандрівний табір налічував 125 учасників, які відвідали вісім країн: Англію, Бельгію, Голландію, Францію, Швейцарію, Німеччину, Австрію та Італію.

Сильний духом, тілом та вірою – Борис Гудзяк та родинні спортивні традиції

Людина завжди рухалася до гармонійного розвитку. Бути розвиненим духовно, тілесно та інтелектуально є метою чи не кожного з нас! Ми можемо долати цей шлях самостійно, а можемо брати приклад та натхнення з тих хто вже досягнув успіху та гармонії буття.

У цій розповіді я опишу окремі цікаві життєві події, факти, які трапились на шляху гармонії сучасного життя архієпископа і митрополита Філадельфійської митрополії Української греко-католицької церкви, пластуна (курень «Орден Хрестоносців»), спортсмена, науковця, громадського діяча, чудової людини, харизматичної особистості.

Родинний спорт або друга релігія у нашій сім'ї це лижі...

В одному з інтерв'ю Борис Гудзяк розповідаючи про родинні традиції зазначив таке: «ще дуже важливим був родинний спорт – другою релігією у

нашій сім'ї були лижі. Нам з цієї точки зору пощастило – мешкали у кліматичній зоні, де могло випадати навіть 5 метрів снігу. До останніх

місяців свого життя батько їздив на лижах».

Зліва: Борис, а далі Марко Гудзяки.

Дійсно у родині Гудзяків спорт був у пошані та й успіхи були значні. Ось для прикладу у журналі Юнак поміщена стаття «Брати Борис і Марко Гудзяки – першунилещетарських змагань 1976». 28 та 29 лютого 1976 року

Борис та Марко брали участь у вісімнадцятих лещетарських Міжкрайових змаганнях на першість УСЦАК (ВестМаунтин, Н. Й.). У віці 15 та 13 років, відповідно, вони здобули перемоги у своїх вікових групах у трьох конкуренціях (крутобіг, великий крутобіг, альпійська комбінація) серед 117 змагунів. Успішні родинні виступи братів і не тільки їх, були у 1980 році за лещетарську першість УСЦАК, бо у змаганнях у категорії «Чоловіки сеньйори» брав участь їх батько Олександр Гудзяк. Борис цього разу у крутобігу виступає у категорії «Чоловіки» і здобуває перемогу, Марко перемагає у категорії «Юнаки (14 – 18 років), а Олександр Гудзяк у своїй категорії посів друге місце. У змаганнях великого крутобігу Борис посідає друге місце, Марко – здобуває перемогу, їх батько виборює третє місце. У наступних змаганнях – комбінація крутобіг та великий крутобіг у своїх категоріях результати наступні: Борис – перше місце, Олександр – друге, Марко – перше.

Слід зазначити, що це не перший раз, коли Борис та Марко ставали переможцями лещетарських змагань. Борис у 1971 році, коли йому було лише 10 років, виборов друге місце, а Марко в 1974 та 1975 роках здобув перше місце у великому крутобігу.

Не лише лещетарством захоплюється Борис та його брат Марко, а й іншими видами спорту – плаванням, тенісом, баскетболом.

Лещета – це один із засобів нашої євангелізації...

Упродовж багатьох років Борис Гудзяк не зраджує своїй любові до спорту. Навіть коли наче б то пріоритетнішим є інша сфера життєдіяльності – служба Богу та суспільству, спорт завжди залишається у його серці. Для прикладу, у 2013 році з ініціативи владики Бориса Гудзяка у гірськолижному курорті «Буковель» відбулись лещетарські (лижні) змагання з гігант слалому для священників і студентів навчальних закладів УГКЦ «Кубок Блаженного Йосафата Коциловського». У змаганнях брали участь близько сотні священників, семінаристів та мирян УГКЦ, а владика Борис Гудзяк став срібним призером у категорії «Духовенство»!

А вже у 2015 році в Українській греко-католицькій церкві було створено відділ душпастирства спорту при Комісії у справах мирян УГКЦ, куратором якого запросили бути владика Бориса Гудзяка.

Ігри, що не відбулись: черга організувати олімпійські ігри 1940 року була довгою...

Є в історії сучасних Олімпійських ігор прикрі моменти, коли вони не відбувалися. Їх декілька: Ігри VI Олімпіади 1916 року, Ігри XII Олімпіади 1940 року та Ігри XIII Олімпіади 1944 року. Однак підготовка до них була ретельна та й бажаючих проводити наймасштабніші спортивні змагання світу було достатньо.

Наприклад кандидатів організувати Олімпійські ігри у 1940 році було чи мало. Це й Барселона, Рим, Гельсінкі, Токіо та й... Так дійсно цей перелік можна продовжувати. Креативність ідей проведення від окремих міст заслуговує на їх окрему розповідь. Почну зі столиці Ірландії Дубліна, ідея якого яскраво та небуденно вирізняється від інших. Так, ірландське національне атлетичне товариство здійснювало активні заходи щоб Олімпійські ігри 1940 р. відбулись саме у Дубліні. Місцем проведення змагань розглядався парк Фінікс, який займає 1 760 акрів землі. Однак, там відсутній стадіон, на будівництво якого уряд Ірландії готовий був виділити кошти з продажів лосів на відомі та популярні в країні ірландські перегони.

Цікавий факт трапився у липні 1937 р. в Нью-Йорку (США). Так, 14 липня об 20.36 середньоєвропейського часу летун Говард Г'юз прилетів до Нью-Йорка, здійснивши навколосвітній переліт і встановивши світовий рекорд часу – три дні, 19 год, 14 хв та 10 сек. Після такого успіху голова комітету Всесвітньої виставки 1939 р. у Нью-Йорку Гвейлен заявив, що буде домагатися, щоб Ігри XII Олімпіади 1940 р. відбулися у Нью-Йорку у часі виставки. Бо вже знав, що в Токіо Ігри не відбудуться!